

UREDBA (EU) br. 377/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 3. travnja 2014.****o uspostavi programa Copernicus i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 911/2010****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 189. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Globalno praćenje okoliša i sigurnosti (GMES) bila je inicijativa za praćenje Zemlje koju je Unija vodila i provodila u partnerstvu s državama članicama i Europskom svemirskom agencijom (ESA). Poriijeklo GMES-a datira iz svibnja 1998., kada su institucije uključene u razvoj svemirskih aktivnosti u Europi donijele zajedničku izjavu poznatu pod nazivom „Baveno Manifesto”. Manifest je pozivao na dugoročnu predanost razvoju službi za praćenje stanja okoliša iz svemira, služeći se u svrhu daljnjeg unapređenja, europskim vještinama i tehnologijama. Unija je 2005. donijela stratešku odluku o razvoju zajedno s ESA-om neovisnog europskog kapaciteta za promatranje Zemlje za pružanje usluga u području zaštite okoliša i sigurnosti.
- (2) Nadovezujući se na tu inicijativu, Uredbom (EU) br. 911/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ utvrđen je Europski program za praćenje Zemlje (GMES) i pravila za provedbu njegovih početnih aktivnosti.
- (3) Program osnovan prema Uredbi (EU) br. 911/2010 trebao bi se nastaviti unutar novog višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. - 2020., uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 ⁽⁴⁾ a kraticu „GMES” trebalo bi zamijeniti nazivom „Copernicus” kako bi se olakšala komunikacija sa širom javnosti. Komisija je registrirala zaštitni znak kako bi ga mogle koristiti institucije Unije i licencirala ga je za ostale zainteresirane korisnike, posebice pružatelje osnovnih usluga.
- (4) Program Copernicus temelji se na partnerstvu između Unije, ESA-e i država članica. Stoga bi se trebao nadovezati na postojeće europske i nacionalne kapacitete i trebao bi ih dopuniti novom, zajednički razvijenom imovinom. Kako bi se proveo ovaj dijalog Komisija bi trebala nastojati održavati dijalog s ESA-om i državama članicama koje posjeduju relevantnu svemirsku i *in situ* imovinu.
- (5) U svrhu ostvarenja svojih ciljeva, program Copernicus bi trebao osigurati autonomne kapacitete Unije za promatranje iz svemira i pružiti operativne usluge u području okoliša, civilne zaštite i civilne sigurnosti, uz potpuno poštovanje nacionalnih ovlasti za službena upozorenja. Isto tako, trebalo bi iskoristiti sve dostupne podatke dodatnih misija i *in situ* podatke koje uglavnom pružaju države članice. Programom Copernicus trebali bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti kapaciteti za promatranje iz svemira i usluge država članica. Programom Copernicus također bi se trebali iskoristiti kapaciteti komercijalnih inicijativa u Europi i na taj način bi se trebalo doprinijeti razvoju održivog komercijalnog svemirskog sektora u Europi. Pored toga, potrebno je poticati sustave za optimiziranje prijenosa podataka kako bi se dodatno unaprijedili potrebni kapaciteti kao odgovor na rastuću potražnju korisnika za podacima u gotovo stvarnom vremenu.

⁽¹⁾ Mišljenje od 16. listopada 2013.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. ožujka 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 24. ožujka 2014.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 911/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o Europskom programu za praćenje Zemlje (GMES) i njegovim početnim operativnim aktivnostima (2011. do 2013.) (SL L 276, 20.10.2010., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.-2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

- (6) U svrhu poticanja i olakšavanja tehnologija za promatranje Zemlje, od strane kako lokalnih vlasti tako i malih i srednjih poduzeća (MSP), trebalo bi poticati namjenske mreže za distribuciju podataka programa Copernicus uključujući nacionalna i regionalna tijela.
- (7) Cilj programa Copernicus trebao bi biti pružanje točnih i pouzdanih informacija u području zaštite okoliša i sigurnosti, koje su prilagođene potrebama korisnika i podupiru druge politike Unije, posebice one koje se odnose na unutarnje tržište, promet, okoliš, energiju, civilnu zaštitu i civilnu sigurnost, suradnju s trećim zemljama i humanitarnu pomoć.
- (8) Copernicus bi se trebao smatrati europskim doprinosom izgradnji Globalnog sustava svih sustava promatranja (GEOSS) koji je razvijen u okviru Skupine za promatranje Zemlje (GEO).
- (9) Copernicus bi trebalo provesti dosljedno s ostalim relevantnim instrumentima i aktivnostima Unije, posebice aktivnostima vezanima uz okoliš i klimatske promjene, te instrumentima u području sigurnosti, zaštite osobnih podataka, konkurentnosti i inovacija, kohezije, istraživanja, transporta, natjecanja i međunarodne suradnje, te s europskim satelitskim navigacijskim sustavima (Galileo i EGNOS). Podaci programa Copernicus trebali bi biti u skladu s referentnim prostornim informacijama država članica kao i s provedbenim pravilima i tehničkim smjernicama infrastrukture za prostorne informacije u Uniji utvrđene Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Copernicus bi isto tako trebao nadopuniti Europski sustav razmjene informacija o okolišu (SEIS), kako je naveden u Komunikaciji Komisije od 1. veljače 2008. naslovljenoj: Ususret Europskom sustavu razmjene informacija o okolišu (SEIS), i aktivnosti Unije u području odaziva u kriznim situacijama. Program Copernicus trebalo bi provesti u skladu s ciljevima Direktive 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, posebno transparentnošću, stvaranjem uvjeta koji vode razvoju usluga te doprinosu gospodarskom razvoju i otvaranju radnih mjesta. Podaci i informacije programa Copernicus trebali bi biti slobodno i besplatno raspoloživi kao potpora Digitalnoj agendi za Europu, kako je navedena u Komunikaciji Komisije od 26. kolovoza 2010. naslovljenoj: Digitalna agenda za Europu.
- (10) Copernicus je program koji će biti proveden u sklopu strategije Europa 2020. - Strategija za pametan, održiv i uključiv razvoj (strategija „Europa 2020.“). On bi trebao koristiti širokom rasponu politika Unije i doprinijeti postizanju ciljeva strategije Europa 2020., posebice razvijajući učinkovitu svemirsku politiku kako bi se osigurali alati za rješavanje nekih od ključnih globalnih izazova te postizanje ciljeva o klimatskim promjenama i održivosti energije. Copernicus bi također trebao podržavati provedbu europske svemirske politike te podupirati rast europskih tržišta svemirskih podataka i usluga.
- (11) Program Copernicus također bi trebao iskoristiti rezultate koje pruža Obzor 2020. uspostavljen Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, posebice kroz njegove aktivnosti istraživanja i inovacija budućih tehnologija i aplikacija praćenja Zemlje korištenjem tehnologija otkrivanja na daljinu, zračnih i *in situ* tehnologija te podataka koji odgovaraju velikim društvenim izazovima. Komisija bi stoga trebala osigurati odgovarajuću sinergiju, transparentnost i jasnoću u vezi s različitim aspektima programa Copernicus.
- (12) Razvoj svemirske komponente programa Copernicus trebao bi se temeljiti na analizi mogućnosti za udovoljavanjem sve većim potrebama korisnika, uključujući nabavu iz nacionalnih/javnih misija i komercijalnih dobavljača u Europi, specifikacije novih namjenskih misija, međunarodne sporazume kojima se osigurava pristup ne-europskim misijama i europsko tržište promatranja Zemlje.
- (13) U svrhu jasnoće i olakšavanja kontrole troškova, maksimalni iznos dodijeljen od strane Unije za provedbu aktivnosti iz programa Copernicus trebalo bi raščlaniti na različite kategorije. Međutim, radi fleksibilnosti te kako bi se osiguralo neometano odvijanje programa Copernicus, Komisija bi trebala biti u mogućnosti preraspodijeliti sredstva iz jedne kategorije u drugu.

⁽¹⁾ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 345, 31.12.2003., str. 90.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

- (14) Pružanje operativnih usluga ovisi o dobrom funkcioniranju, stalnoj dostupnosti i sigurnosti svemirske komponente programa Copernicus. Rastuća opasnost od sudara s ostalim satelitima i svemirskim otpadom predstavlja ozbiljnu prijetnju svemirskoj komponenti programa Copernicus. Stoga bi aktivnosti u okviru programa Copernicus također trebale uključivati zaštitu svemirske komponente programa Copernicus i njezina funkcioniranja, uključujući i za vrijeme lansiranja satelita. U tom smislu, proporcionalni doprinos troškovima usluga koje mogu pružiti takvu zaštitu mogao bi se financirati iz proračunskih sredstava dodijeljenih programu Copernicus koliko je to moguće u skladu sa strogim upravljanjem troškovima i u potpunosti poštujući najviši iznos od 26,5 milijuna EUR po tekućim cijenama utvrđen u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013. Takav doprinos trebao bi se koristiti samo za pružanje podataka i usluga, a ne za kupnju infrastrukture.
- (15) Kako bi se poboljšala provedba programa Copernicus i njegovo dugoročno planiranje, Komisija bi trebala donijeti godišnji program rada, uključujući plan provedbe aktivnosti potrebnih za ostvarenje ciljeva programa Copernicus. Taj plan provedbe trebao bi biti dalekovidan i opisati aktivnosti koje su potrebne za provedbu programa Copernicus, uzimajući u obzir sve veće potrebe korisnika i tehnološki razvoj.
- (16) Provedba uslužne komponente programa Copernicus trebala bi se temeljiti na tehničkim specifikacijama s obzirom na složenost i resurse dodijeljene programu Copernicus. To bi olakšalo javno korištenje usluga budući da bi korisnici mogli očekivati dostupnost i razvoj usluga kao i suradnju s državama članicama i drugim stranama. Stoga bi Komisija trebala prema potrebi donijeti i ažurirati tehničke specifikacije za sve usluge programa Copernicus usmjerene na aspekte kao što su područje primjene, arhitektura, portfelji tehničkih usluga, indikativna analiza i planiranje troškova, razine učinkovitosti, potrebe pristupa svemirskim i *in situ* podacima, razvoj, standarde, arhiviranje i širenje podataka.
- (17) Provedba svemirske komponente programa Copernicus trebala bi se temeljiti na tehničkim specifikacijama s obzirom na složenost i resurse dodijeljene programu Copernicus. Stoga bi Komisija trebala donijeti i ažurirati, prema potrebi, tehničke specifikacije koje detaljno opisuju aktivnosti koje će se podržati u okviru svemirske komponente programa Copernicus kao i indikativnu analizu i planiranje troškova. Budući da bi Copernicus trebao nadograditi ulaganja Unije, ESA-e i država članica u kontekstu Globalnog praćenja okoliša i sigurnosti, aktivnosti u okviru svemirske komponente programa Copernicus trebale bi uzeti u obzir, prema potrebi, elemente dugoročnog scenarija (LTS) ESA-e što je dokument koji priprema i ažurira ESA, a njime se uspostavlja ukupni okvir za svemirsku komponentu programa Copernicus.
- (18) Program Copernicus trebao bi biti usmjeren prema korisniku, stoga zahtijeva neprekidnu, učinkovitu uključenost korisnika, osobito u vezi definiranja i provjere zahtjeva usluge.
- (19) Međunarodna dimenzija programa Copernicus od osobite je važnosti u razmjeni podataka i informacija, kao i u pristupu infrastrukturi za promatranje. Takav sustav razmjene isplativiji je od prikupljanja novih podataka te jača globalnu dimenziju programa Copernicus.
- (20) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) i okvirni sporazumi sa zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima omogućuju sudjelovanje tih država u programima Unije. Sudjelovanje ostalih trećih zemalja i međunarodnih organizacija trebalo bi se omogućiti zaključivanjem međunarodnih sporazuma u tu svrhu.
- (21) Države članice, treće zemlje i međunarodne organizacije trebale bi na temelju odgovarajućih sporazuma slobodno doprinositi programima.
- (22) Komisija bi trebala preuzeti sveukupnu odgovornost za Copernicus. Trebala bi definirati njegove prioritete te osigurati sveukupnu koordinaciju i nadziranje programa Copernicus. To bi također trebalo uključiti posebne napore koji dovode do podizanja javne svijesti o važnosti svemirskih programa za europske građane. Trebala bi pravovremeno dostavljati Europskom parlamentu i Vijeću sve relevantne informacije povezane s programom Copernicus.
- (23) U provedbi programa Copernicus Komisija bi se trebala osloniti, prema potrebi, na europske međuvladine organizacije s kojima je već uspostavila partnerstva, posebice na ESA-u u pogledu tehničke koordinacije svemirske komponente programa Copernicus, definicije njegove arhitekture, razvoja i nabave svemirske imovine, pristupa podacima i upravljanja namjenskim misijama. Pored toga, Komisija bi se također trebala osloniti na Europsku organizaciju za iskorištavanje meteoroloških satelita (EUMETSAT) u pogledu upravljanja namjenskim misijama, u skladu s njenim stručnim znanjem i mandatom.

- (24) Uzimajući u obzir partnersku dimenziju programa Copernicus i u svrhu izbjegavanja dupliciranja tehničke stručnosti, provedba programa Copernicus trebala bi se delegirati tijelima s odgovarajućim tehničkim i profesionalnim mogućnostima. Te bi subjekte trebalo potaknuti da otvore izvršavanje tih zadataka, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ (Financijska uredba), do određene razine za tržišno natjecanje.
- (25) Program Copernicus trebao bi uključivati uslužnu komponentu koja osigurava dostavu informacija u područjima praćenja atmosfere, praćenja morskog okoliša, praćenja kopna, klimatskih promjena, upravljanja u kriznim situacijama i sigurnosti. Copernicus bi posebice trebao dostavljati informacije o stanju atmosfere uključujući na lokalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini; informacije o stanju oceana, uključujući osnivanje namjenske europske grupacije za praćenje stanja mora; informacije u svrhu potpore praćenja kopna koje podržavaju provedbu lokalnih, nacionalnih i europskih politika; informacije u svrhu potpore prilagodbi klimatskim promjenama i njihovom ublažavanju; geoprostorne informacije u svrhu potpore upravljanju u kriznim situacijama, uključujući preventivne aktivnosti, i civilnoj sigurnosti uključujući podršku za vanjsko djelovanje Unije. Komisija bi trebala odrediti odgovarajuće ugovorne aranžmane koji potiču održivost pružanja usluge.
- (26) Ako to dostatno opravdava posebnost mjera i posebno stručno znanje, Komisija se pri provedbi uslužne komponente programa Copernicus može osloniti na nadležna tijela, kao što su Europska agencija za okoliš, Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (FRONTEX), Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA) i Satelitski centar Europske unije (SATCEN), Europski centar za srednjoročne vremenske prognoze (ECMWF), ostale relevantne europske agencije, grupacije ili konzorcije nacionalnih tijela ili bilo koje drugo relevantno tijelo koje bi moglo doći u obzir za prijenos ovlasti u skladu s Financijskom uredbom. Izbor subjekta trebao bi uzeti u obzir isplativost povjeravanja takvih zadaća i utjecaj na strukturu uprave subjekta te na njegove financijske i ljudske resurse.
- (27) Zajednički istraživački centar (ZIC) Komisije aktivno je uključen u inicijativu GMES i u provedbu početnih operacija GMES-a utvrđenih Uredbom (EU) br. 911/2010. Komisija bi se trebala i dalje oslanjati na znanstvenu i tehničku potporu ZIC-a u provedbi programa Copernicus.
- (28) Javna nabava tijela kojima je povjerena provedba programa Copernicus trebala bi biti usklađena s pravilima Unije ili jednakovrijednim međunarodnim standardima, u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama o ugovorima o javnoj nabavi u Financijskoj uredbi. Potrebna posebna usklađenja s ovim pravilima, kao i aranžmane za produženje postojećih ugovora, trebalo bi definirati u odgovarajućim sporazumima o delegiranju. Cilj bi prije svega trebao biti dobivanje najbolje vrijednosti za novac, kontrola troškova, ublažavanje rizika, poboljšanje učinkovitosti i manje oslanjanje na jednog dobavljača. Potrebno je osigurati otvoreni pristup i pošteno tržišno natjecanje u cijelom dobavljačkom lancu te uravnoteženu ponudu mogućnosti sudjelovanja industrije na svim razinama, uključujući posebno nove sudionike te MSP-e. Potrebno je izbjeći moguću zlouporabu vladajućeg položaja i dugoročno oslanjanje na jednog dobavljača. Za ublažavanje rizika, izbjegavanje oslanjanja na jedan izvor opskrbe i općenito bolju kontrolu programa Copernicus i njegovih troškova i rasporeda potrebno je, gdje god je to moguće, osigurati nabavu iz više izvora. Povrh toga, potrebno je očuvati razvoj Europske industrije i promicati ga u svim područjima koja se odnose na promatranje Zemlje, u skladu s međunarodnim sporazumima kojih je Unija stranka.
- (29) Rizik od lošeg izvršenja ugovora ili od neizvršenja trebalo bi ublažiti koliko god je to moguće. U tu svrhu izvođačima bi trebali dokazati održivost u svojem izvršavanju ugovora u odnosu na preuzete obveze i trajanje ugovora. Stoga bi javni naručitelji prema potrebi trebali precizirati zahtjeve koji se odnose na pouzdanost isporuka robe i pružanje usluga. Uz to, u slučaju kupnje robe i usluga osjetljive prirode, javni naručitelji mogu tu kupnju podvrgnuti posebnim uvjetima, posebno kako bi se osigurala sigurnost podataka. Industrijama Unije treba dopustiti korištenje izvora koji ne pripadaju Uniji za određene komponente i usluge ako se dokažu značajne prednosti u pogledu odnosa kvalitete i troškova, uzimajući u obzir, međutim, stratešku prirodu programa Copernicus i zahtjeve Unije u području sigurnosti i kontrole izvoza. Potrebno je iskoristiti prednosti ulaganja u javni sektor te iskustvo i sposobnosti industrije, ali i osigurati da se ne krše pravila o konkurentnim natjecajima.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

- (30) Kako bi se bolje ocijenio ukupni trošak proizvoda, usluge ili radova za koje je raspisan poziv za podnošenje ponuda, uključujući njihov dugoročni operativni trošak, u obzir bi se trebao uzeti, gdje je to moguće za vrijeme postupka javne nabave, ukupni trošak tijekom korisnog životnog ciklusa proizvoda, usluge ili radova za koje je raspisan poziv za podnošenje ponuda, koristeći pristup koji se temelji na isplativosti, poput izračuna troška životnog ciklusa kod postupka javne nabave koji se temelji na kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude. U tu bi svrhu javni naručitelj trebao osigurati da se metodologija za izračun troškova korisnog životnog ciklusa proizvoda, usluge ili radova izričito navede u ugovornoj dokumentaciji ili pozivu za nadmetanje te da ona omogućava provjeru točnosti informacija koje dostave ponuditelji.
- (31) Javni naručitelj bi trebao biti u mogućnosti ponovno uspostaviti jednake uvjete za sve u slučaju da jedan ili više poduzetnika prije poziva za podnošenje ponuda imaju povlaštene podatke o aktivnostima povezanim s tim pozivom za podnošenje ponuda. Trebalo bi biti moguće ugovor dodijeliti u obliku ugovora s uvjetnim dijelovima, unijeti izmjenu pod određenim uvjetima u okviru njegova izvršavanja ili čak nametnuti najnižu razinu podugovaranja. Naposljetku, zbog tehničkih nesigurnosti koje su značajka programa Copernicus, ugovorne cijene ne mogu se uvijek točno predvidjeti i stoga je poželjno ugovore sklopiti u posebnom obliku u kojemu se ne navodi stroga fiksna cijena i koji uključuje klauzule za zaštitu financijskih interesa Unije.
- (32) Kako bi se program Copernicus zadržao u okviru svog maksimalnog iznosa smanjivanjem tehničkih rizika i rizika rasporeda kao i njihovih povezanih troškova u najvećoj mogućoj mjeri te osiguranjem održive pouzdanosti isporuke, Copernicus bi trebao maksimalno iskoristiti prethodna financijska i infrastrukturna ulaganja u javni sektor kao i industrijsko iskustvo i sposobnost stečene tijekom takvih ulaganja u GMES. To bi posebno trebalo vrijediti kad je riječ o periodičnim svemirskim i zemaljskim komponentama koje razvija ESA i države koje u tome sudjeluju u kontekstu izbornog programa svemirske komponente GMES-a uz financijsko sudjelovanje Unije. U potonjem slučaju naručitelji bi trebali propisno razmotriti uporabu pregovaračkog postupka bez prethodne objave poziva na nadmetanje ili istovjetnog poziva.
- (33) U svrhu postizanja ciljeva programa Copernicus na održivoj osnovi, potrebno je koordinirati aktivnosti različitih partnera uključenih u program te razvijati, utvrditi i upravljati kapacitetom za usluge i promatranje ispunjavajući zahtjeve korisnika. U tom kontekstu odbor (Odbor za program Copernicus) bi trebao pomagati Komisiji u osiguranju koordinacije doprinosa Unije, država članica i međuvladinih organizacija, uključujući i koordinaciju s privatnim sektorom, programu Copernicus, koristeći na najbolji mogući način postojeće kapacitete i identificirajući manjkavosti koje treba riješiti na razini Unije. Isto bi tako trebao pomoći Komisiji u nadziranju usklađene provedbe programa Copernicus. Kako dobro javno upravljanje zahtijeva jednoliko upravljanje programom Copernicus, brže donošenje odluka i ravnopravan pristup informacijama, predstavnici tijela kojima su povjerene zadaće provedbe proračuna trebali bi moći kao promatrači sudjelovati u radu Odbora za program Copernicus. Iz istih razloga predstavnici trećih zemalja i međunarodnih organizacija koji su sklopili međunarodni sporazum s Unijom mogu sudjelovati u radu Odbora za program Copernicus ovisno o sigurnosnim ograničenjima i u skladu s uvjetima tog sporazuma. Ti predstavnici ne bi trebali imati pravo sudjelovanja u postupcima glasanja u Odboru za program Copernicus.
- (34) Rad subjekata kojima je Komisija dodijelila provedbene zadaće također bi trebao biti određen u usporedbi s pokazateljima uspješnosti. To će Europskom parlamentu i Vijeću biti pokazatelj napretka aktivnosti programa Copernicus i provedbe programa Copernicus.
- (35) Delegiranim Uredbom Komisije (EU) br. 1159/2013 ⁽¹⁾ utvrđeni su uvjeti za registraciju i izdavanje dozvola za korisnike GMES-a i određeni su kriteriji za ograničavanje pristupa podacima namijenjenima GMES-u i informacijama usluga GMES-a.
- (36) Pristup korisnika podacima i informacijama proizvedenima u okviru programa Copernicus trebao bi biti dostupan na potpunoj, otvorenoj i besplatnoj osnovi podložno odgovarajućim uvjetima i ograničenjima kako bi se promoviralo njegovo korištenje i dijeljenje te kako bi se ojačala europska tržišta za praćenje Zemlje, posebno u nizvodnom (*downstream*) sektoru, s ciljem omogućavanja rasta i stvaranja radnih mjesta.

(1) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1159/2013 od 12. srpnja 2013. o dopuni Uredbe (EU) br. 911/2010 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom programu za praćenje Zemlje (GMES) utvrđivanjem uvjeta za registraciju i izdavanje dozvola za korisnike GMES-a i određujući kriterije za ograničavanje pristupa podacima namijenjenima GMES-u i informacijama usluga GMES-a (SL L 309, 19.11.2013., str. 1.).

- (37) Komisija bi trebala surađivati s pružateljima podataka kako bi dogovorila uvjete licenciranja za podatke trećih strana u svrhu olakšavanja njihovog korištenja unutar programa Copernicus, u skladu s ovom Uredbom i primjenjivim pravima trećih strana.
- (38) U obzir bi trebalo uzeti prava pristupa podacima Sentinel programa Copernicus odobrena u okviru programa za svemirsku komponentu GMES-a kako ih je odobrio programski odbor ESA-e za promatranje Zemlje 24. rujna 2013.
- (39) Budući da je Copernicus civilni program pod civilnim nadzorom, prioritet bi trebalo biti prikupljanje podataka i proizvodnja informacija, uključujući slike visoke razlučivosti, koje ne predstavljaju rizik ili prijetnju sigurnosti Unije ili njezinih država članica. Međutim, kako za neke podatke i informacije programa Copernicus može biti potrebna zaštita, kako bi se osigurao siguran protok takvih informacija, u okviru područja primjene ove Uredbe, svi sudionici u programu Copernicus trebali bi osigurati naveden stupanj zaštite klasificiranih podataka EU-a jednakovrijedan onome iz sigurnosnih propisa određenih u Prilogu Odluci Komisije 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom ⁽¹⁾ i iz sigurnosnih pravila Vijeća određenih u Prilozima Odluci Vijeća 2013/488/EU ⁽²⁾.
- (40) Budući da neki podaci i informacije programa Copernicus, uključujući slike visoke razlučivosti, mogu imati učinak na sigurnost Unije ili njezinih država članica, u valjano utemeljenim slučajevima, Vijeće bi trebalo ovlastiti za donošenje mjera za rješavanje rizika i prijetnji sigurnosti Unije ili njezinih država članica.
- (41) Unija bi trebala biti vlasnik sve materijalne i nematerijalne imovine stvorene ili razvijene u okviru programa Copernicus. Kako bi se u potpunosti poštovala sva temeljna prava povezana s vlasništvom, trebalo bi postići potrebne dogovore s postojećim vlasnicima. Podrazumijeva se da odredbe o vlasništvu nad materijalnom imovinom utvrđene u ovoj Uredbi ne obuhvaćaju nematerijalna prava koja nisu prenosiva prema relevantnim nacionalnim zakonima. Takvo vlasništvo Unije ne bi smjelo dovoditi u pitanje mogućnost Unije da, u skladu s ovom Uredbom i kada to ocijeni prikladnim na temelju ocjene za svaki slučaj posebno, tu imovinu učini dostupnom trećim stranama ili da njome raspolaze. Posebice, Unija bi trebala moći prenijeti vlasništvo ili odobriti prava intelektualnog vlasništva koja proizlaze iz rada u okviru programa Copernicus u interesu većeg korištenja usluga programa Copernicus od strane daljnjih korisnika.
- (42) Financijski interes Unije trebao bi biti zaštićen prikladnim mjerama kroz ciklus izdataka, uključujući sprečavanje, prepoznavanje i istraživanje nepravilnosti, povrat sredstava koja su izgubljena, pogrešno uplaćena ili nepravilno iskorištena te, gdje je primjenjivo, administrativnim i financijskim kaznama u skladu s Financijskom uredbom.
- (43) S obzirom na to da je program Copernicus složen program, Komisiji bi trebali pomagati nezavisni stručnjaci koji predstavljaju širok spektar dionika, posebno uključujući stručnjake na području sigurnosnih pitanja koje predlažu države članice, predstavnike relevantnih nacionalnih tijela nadležnih za svemir i korisnike programa Copernicus, koji bi joj omogućili potrebna tehnička i znanstvena stručna znanja, kao i interdisciplinarnu i međusektorsku perspektivu, uzimajući u obzir relevantne postojeće inicijative na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini.
- (44) Provedbene ovlasti treba dodijeliti Komisiji kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe o usvajanju godišnjeg radnog programa, tehničkih specifikacija za uslužne i svemirske komponente, sigurnosnih aspekata i mjera za promicanje konvergencije država članica u korištenju podataka i informacija programa Copernicus i njegovog pristupa tehnologiji i razvoju u promatranju Zemlje. Ove ovlasti trebale bi se izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (45) S obzirom da je usmjeren prema korisniku, program Copernicus zahtijeva neprekidnu, učinkovitu uključenost korisnika, osobito u vezi definiranja i provjere zahtjeva usluge. Kako bi se ojačala uloga korisnika, njihovo bi sudjelovanje trebalo aktivno podupirati pomoću redovnih savjetovanja s krajnjim korisnicima iz javnog i privatnog sektora. U tu svrhu trebalo bi uspostaviti radnu skupinu („Korisnički forum”) radi pomaganja Odboru za program Copernicus pri utvrđivanju zahtjeva korisnika, verifikaciji sukladnosti usluga i koordinaciji korisnika iz javnog sektora.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom od 29. studenoga 2001. o izmjeni njezina unutarnjeg Poslovnika (SL L 317, 3.12.2001., str. 1).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2013/488/EU od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (46) Ovlast za usvajanje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) treba se dodijeliti Komisiji vezano za zahtjeve za podacima koji su potrebni za razvoj operativnih usluga, za uvjete i postupke koji se odnose na pristup podacima i informacijama, registraciju i korištenje podataka i informacija programa Copernicus, posebne tehničke kriterije potrebne za sprečavanje ometanja podataka i informacija programa Copernicus i kriterije za ograničavanje prikupljanja ili širenja podataka i informacija programa Copernicus zbog suprotstavljenih prava. Osobito je važno da Komisija provede prikladna savjetovanja tijekom pripremnih radnji, uključujući i ona na stručnoj razini. Kada Komisija priprema i sastavlja delegirane akte treba osigurati istodoban, pravodoban i prikladan prijenos odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (47) Trebalo bi nadzirati i ocjenjivati aktivnosti financirane na temelju ove Uredbe kako bi se omogućile prilagodbe i daljnji razvoj. Ocjena bi trebala posebno procjenjivati učinke politike podataka i informacija programa Copernicus na dionike, daljnje korisnike, utjecaj na poduzeća, kao i na nacionalna i privatna ulaganja u infrastrukturu za promatranje Zemlje. Ocjena također obuhvaća moguću buduću uključenost relevantnih europskih agencija, kao što je Agencija za europski GNSS (GSA). Kako bi se poboljšali rezultati i kapitalizirala iskustva i vještine stečene kroz provedbene faze programa Copernicus prilikom budućeg planiranja potrebno je primijeniti nove organizacijske modele osiguravajući dugoročne ekonomske obveze.
- (48) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno uspostavu programa Copernicus, ne mogu dostatno ostvariti države članice, jer se njime obuhvaćaju i paneuropske mogućnosti, a ovisi i o koordiniranom pružanju usluga u svim državama članicama koje bi trebalo koordinirati na razini Unije, nego se zbog svog opsega i učinka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (49) Ovom se Uredbom utvrđuje financijska omotnica koja za Europski parlament i Vijeće u okviru godišnjeg proračunskog postupka treba činiti glavni referentni iznos, u smislu točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽¹⁾.
- (50) Primjereno je uskladiti razdoblje financiranja ove Uredbe s onim određenim u Uredbi (EU, Euratom) br. 1311/2013. Ova bi se Uredba stoga trebala primjenjivati od 1. siječnja 2014.
- (51) Potrebno je također staviti izvan snage Uredbu (EU) br. 911/2010 kako bi se utvrdio odgovarajući okvir za upravljanje i financijsku potporu te kako bi se osigurao potpuno operativan program Copernicus. Sve mjere donesene na osnovi Uredbe (EU) br. 911/2010 trebale bi ostati važeće da bi se osigurao njezin kontinuitet,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE I FINACIJSKE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja program Copernicus, Unijin program za promatranje i praćenje Zemlje (program Copernicus) i određuju se pravila njegove provedbe.

Članak 2.

Područje primjene

1. Program Copernicus je civilni program usmjeren prema korisnicima i pod civilnim nadzorom, koji nadograđuje postojeće nacionalne i europske kapacitete te osigurava nastavak aktivnosti koje su postignute u sklopu Globalnog praćenja okoliša i sigurnosti.

⁽¹⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

2. Program Copernicus sastoji se od sljedećih komponenti:
  - (a) uslužne komponente koja osigurava dostavu informacija u sljedećim područjima: praćenje atmosfere, praćenje morskog okoliša, praćenje kopna, klimatskih promjena, upravljanje u kriznim situacijama, i sigurnost;
  - (b) svemirske komponente koja osigurava održivo promatranje iz zraka za područja usluga iz točke (a);
  - (c) *in situ* komponente koja osigurava koordinirani pristup promatranju pomoću opreme u zraku, na moru i na kopnu, za područja usluga iz točke (a).
3. Uspostavljaju se odgovarajuće poveznice i sučelja između komponenti iz stavka 2.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „namjenske misije” znači svemirske misije za promatranje Zemlje koje se koriste u programu Copernicus te se njima upravlja u okviru programa Copernicus, osobito misije Sentinel;
2. „dodatne misije” znači svemirske misije za promatranje Zemlje koje pružaju podatke programu Copernicus i nadopunjuju podatke iz namjenskih misija;
3. „podaci namjenskih misija” znači svemirski podaci o promatranju Zemlje iz namjenskih misija koji se koriste u programu Copernicus;
4. „podaci dodatnih misija” znači svemirski podaci o promatranju Zemlje iz dodatnih misija koji su licencirani ili dani na korištenje programu Copernicus;
5. „*in situ* podaci” znači podaci promatranja iz kopnenih, morskih ili zračnih senzora kao i referentni i popratni podaci koji su licencirani ili dani na korištenje programu Copernicus;
6. „podaci i informacije trećih strana” znači podaci i informacije koji su kreirani izvan područja primjene programa Copernicus te su potrebni za provedbu njegovih ciljeva;
7. „podaci programa Copernicus” znači podaci namjenskih misija, podaci dodatnih misija i *in situ* podaci;
8. „informacije programa Copernicus” znači informacije usluga programa Copernicus iz članka 5. stavka 1. nakon obrade ili modeliranja podataka programa Copernicus;
9. „Korisnici programa Copernicus” znači:
  - (a) temeljni korisnici programa Copernicus: institucije i tijela Unije, europska, nacionalna, regionalna ili lokalna tijela kojima je povjereno utvrđivanje, provedba, izvršavanje ili nadzor javne usluge ili politike u područjima iz članka 2. stavka 2. točke (a);
  - (b) korisnici istraživači: sveučilišta i sve druge istraživačke i obrazovne organizacije;
  - (c) komercijalni i privatni korisnici;
  - (d) dobrotvorne, nevladine i međunarodne organizacije.

Članak 4.

Ciljevi

1. Program Copernicus doprinosi sljedećim općim ciljevima:
  - (a) praćenju Zemlje kako bi podupro zaštitu okoliša i napore za civilnu zaštitu i civilnu sigurnost;
  - (b) maksimiziranju društveno-gospodarske koristi, čime se podupire strategija Europa 2020. i njezini ciljevi za pametan, održiv i uključiv rast promicanjem korištenja promatranja Zemlje u aplikacijama i uslugama;
  - (c) poticanju razvoja konkurentne europske svemirske i uslužne industrije te maksimiziranju prilika za europska poduzeća u razvoju i pružanju inovativnih sustava i usluga za promatranje Zemlje;

- (d) osiguravanju autonomnog pristupa znanju o okolišu i ključnim tehnologijama za usluge promatranja Zemlje i usluge geografskih informacija, čime se Europi omogućuje postizanje neovisnog donošenja odluka i djelovanja;
  - (e) potpori i doprinosu europskim politikama te poticanju globalnih inicijativa kao što je GEOSS.
2. Kako bi se postigli opći ciljevi određeni u stavku 1., program Copernicus ima sljedeće određene ciljeve:
- (a) dugoročno i održivo pružanje točnih i pouzdanih podataka i informacija korisnicima programa Copernicus kako bi se omogućile usluge iz članka 5. stavka 1. i odgovorilo na zahtjeve temeljnih korisnika programa Copernicus;
  - (b) pružanje održivog i pouzdanog pristupa podacima dobivenim u postupku promatranja iz zraka te informacijama s točnim tehničkim podacima koje su prikupile neovisne europske stanice za promatranje Zemlje i daljnji razvitak utemeljen na postojećim europskim i nacionalnim sredstvima i kapacitetima, nadopunjujući ih kad god je to potrebno;
  - (c) pružanje održivog i pouzdanog pristupa *in situ* podacima uz osobito oslanjanje na postojeće kapacitete kojima se upravlja na europskoj i nacionalnim razinama te svjetskim sustavima i mrežama za promatranje.
3. Postizanje ciljeva određenih u stavcima 1. i 2. mjeri se sljedećim pokazateljima rezultata:
- (a) podacima i informacijama programa Copernicus omogućenima u skladu s odgovarajućim zahtjevima službi za okoliš, civilnu zaštitu i civilnu sigurnost;
  - (b) povećana potražnja za podacima i informacijama programa Copernicus koja se mjeri napretkom u broju korisnika, opsegom pristupa podacima i informacijama s dodanom vrijednosti, kroz povećani broj nizvodnih (*downstream*) usluga i širenjem distribucije diljem država članica i Unije;
  - (c) korištenje podataka i informacija programa Copernicus od strane institucija i tijela Unije, međunarodnih organizacija te europskih, nacionalnih, regionalnih ili lokalnih tijela, uključujući razinu razumijevanja korisnika i njihovo zadovoljstvo, te prednosti koje se pružaju europskim društvima;
  - (d) prodor na tržište, uključujući širenje postojećih tržišta i stvaranje novih tržišta i konkurentnosti europskih nizvodnih (*downstream*) operatera;
  - (e) trajna dostupnost podataka programa Copernicus koji podupiru usluge programa Copernicus.

Članak 5.

Uslužna komponenta programa Copernicus

1. Uslužna komponenta programa Copernicus sastoji se od sljedećih usluga:
- (a) usluge praćenja stanja atmosfere koja treba pružiti informacije o kvaliteti zraka na europskoj razini i o kemijskom sastavu atmosfere na globalnoj razini. Ona osobito pruža informacije o kvaliteti zraka prateći sustave na lokalnoj i nacionalnoj razini te bi trebala doprinijeti praćenju klimatskih varijabli o sastavu atmosfere, uključujući, ako je izvedivo, međudjelovanje sa šumskim krošnjama;
  - (b) usluge praćenja morskog okoliša koja treba pružiti informacije o stanju i dinamici fizičkih oceanskih i morskih ekosustava za globalna oceanska i europska regionalna morska područja za potporu morske sigurnosti, doprinos praćenju otpadnih voda, morskih okolišnih, obalnih i polarnih regija te morskih resursa kao i meteorološko prognoziranje i praćenje klime;
  - (c) usluge praćenja stanja kopna koja treba pružiti informacije o korištenju tla i prekrivenosti tla, kriosferi, klimatskim promjenama i biogeofizičkim varijablama, uključujući njihovu dinamiku, za potporu praćenju stanja od globalnog do lokalnog okoliša glede bioraznolikosti, tla, kopnenih i obalnih voda, šuma i vegetacije te prirodnih resursa, kao i općenitoj provedbi politika okoliša, poljoprivrede, razvoja, energetike, urbanističkog planiranja, infrastrukture i prometa;
  - (d) usluge klimatskih promjena koja treba pružiti informacije kako bi se povećalo znanje u svrhu potpore politikama prilagođavanja klimatskim promjenama i ublažavanja njihovih posljedica. Ona osobito doprinosi utvrđivanju ključnih klimatskih varijabli, izradi klimatskih analiza, projekcija i pokazatelja na vremenskim i prostornim razinama relevantnim za strategije prilagođavanja klimatskim promjenama i ublažavanja njihovih posljedica za različita sektorska i društvena područja Unije;

- (e) usluge upravljanja kriznim situacijama koja treba pružiti informacije o odzivu u kriznim situacijama u vezi s različitim vrstama nepogoda uključujući meteorološke nepogode, geofizičke nepogode, nesreće koje namjerno ili nenamjerno izazove čovjek i ostale humanitarne katastrofe, kao i preventivne mjere, mjere pripravnosti, odziv i uspostava normalnog stanja;
- (f) sigurnosne usluge koja treba pružiti informacije za potporu izazovima civilne sigurnosti Europe vezanima za bolje sprečavanja kriza, za spremnost i kapacitete reagiranja, posebice za kontrolu granica i mora, ali isto tako i za potporu vanjskim aktivnostima Unije ne dovodeći u pitanje sporazume o suradnji koji bi mogli biti sklopljeni između Komisije i različitih tijela zajedničke vanjske i sigurnosne politike, posebno Satelitskog centra Europske unije.

2. Pružanje usluga iz stavka 1. uzima u obzir načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, isplativo je i prema potrebi decentralizirano kako bi se integrirali postojeći svemirski, *in situ* i referentni podaci i kapaciteti u državama članicama, izbjegavajući time dupliciranje. Izbjegava se prikupljanje novih podataka koji dupliciraju postojeće izvore, osim ako korištenje postojećih ili obnovljivih setova podataka nije tehnički izvedivo, isplativo ili nije moguće u zadanom roku.

Usluge uključuju stroge sustave kontrole kvalitete te pružaju informacije o razinama usluga, uključujući dostupnost, pouzdanost, kvalitetu i pravovremenost.

3. Kako bi se osigurao razvoj usluga iz stavka 1. i njihovo korištenje u javnom sektoru, također se poduzimaju sljedeće aktivnosti:

- (a) aktivnosti razvoja usmjerene na poboljšanje kvalitete i uspješnosti usluga, uključujući njihov razvoj i prilagodbu, izbjegavanje ili ublažavanje operativnih rizika te iskorištavanje sinergija s povezanim aktivnostima, kao što su one u okviru programa Obzor 2020.;
- (b) aktivnosti potpore koje se sastoje od mjera za promicanje korištenja podataka i informacija iz programa Copernicus:
  - i. od strane tijela javne vlasti koja su nadležna za određivanje, uvođenje, provedbu ili praćenje javne usluge ili politike u područjima iz stavka 1. To uključuje izgradnju kapaciteta i razvoj standardnih postupaka i alata za ugradnju podataka i informacija iz programa Copernicus u tijek rada korisnika;
  - ii. od strane drugih korisnika i nizvodnih (*downstream*) aplikacija. To uključuje aktivnosti širenja, osposobljavanja i distribucije.

Članak 6.

Svemirska komponenta programa Copernicus

1. Svemirska komponenta programa Copernicus pruža usluge praćenja iz svemira, a u prvom redu usluge iz članka 5. stavka 1.

2. Svemirska komponenta programa Copernicus sastoji se od namjenskih misija i podataka iz dodatnih misija te obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- (a) omogućavanje promatranja iz svemira, što uključuje:
  - i. izvršavanje, održavanje i funkcioniranje namjenskih misija, uključujući sustavno praćenje satelita, praćenje i kontrolu satelita, prijem, obrađivanje, arhiviranje i širenje podataka te trajnu kalibraciju i vrednovanje;
  - ii. pružanje *in situ* podataka za kalibraciju i vrednovanje promatranja namjenskih misija;
  - iii. pružanje, arhiviranje i širenje podataka dodatnih misija koji nadopunjuju podatke namjenskih misija;
- (b) aktivnosti kao odgovor na sve veće potrebe korisnika, što uključuje:
  - i. prepoznavanje manjkavosti promatranja i specifikaciju novih namjenskih misija na temelju zahtjeva korisnika;
  - ii. razvoj s ciljem modernizacije i dopunjavanja namjenskih misija, uključujući izradu i nabavu novih elemenata povezane svemirske infrastrukture;
- (c) zaštita satelita od opasnosti od sudara uzimajući u obzir program potpore za nadzor i praćenje u svemiru;
- (d) sigurna dekomisija satelita nakon isteka njihova trajanja

Članak 7.

In situ komponenta programa Copernicus

1. *In situ* komponenta programa Copernicus pruža pristup *in situ* podacima, a u prvom redu pruža usluge programa Copernicus iz članka 5. stavka 1.

Ona uključuje sljedeće aktivnosti:

- (a) pružanje *in situ* podataka za operativne usluge, uključujući *in situ* podatke trećih strana na međunarodnoj razini, na temelju postojećih mogućnosti;
- (b) koordinaciju i usklađivanje prikupljanja i pružanja *in situ* podataka;
- (c) tehničku pomoć Komisiji za uslužne zahtjeve za *in situ* podatke promatranja;
- (d) suradnju s *in situ* operaterima kako bi se promicala usklađenost razvojnih aktivnosti u vezi s infrastrukturom i mrežama *in situ* promatranja;
- (e) prepoznavanje manjkavosti *in situ* promatranja koje se ne mogu nadomjestiti postojećom infrastrukturom i mrežama, uključujući na globalnoj razini, te rješavanje tih manjkavosti uz poštovanje načela supsidijarnosti.

2. *In situ* podaci koriste se u programu Copernicus u skladu s primjenjivim pravima trećih strana, uključujući prava država članica, te primjenjivim ograničenjima korištenja ili redistribucije.

3. U skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) Financijske uredbe, Komisija može djelomično ili u cijelosti povjeriti aktivnosti u okviru *in situ* komponente operaterima usluga iz članka 11. stavka 1. ove Uredbe ili, ako je potrebna sveobuhvatna koordinacija, Europskoj agenciji za okoliš.

Članak 8.

Financijska omotnica

1. Financijska omotnica za provedbu aktivnosti iz članaka 5., 6. i 7. određena je na 4 291,48 milijuna EUR po tekućim cijenama za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

2. Iznos iz stavka 1. raspodjeljuje se u sljedeće kategorije rashoda po tekućim cijenama:

- (a) 897,415 milijuna EUR za aktivnosti iz članaka 5. i 7.;
- (b) 3 394,065 milijuna EUR za aktivnosti iz članka 6., uključujući najviši iznos od 26,5 milijuna EUR za aktivnosti iz članka 6. stavka 2. točke (c).

3. Komisija može preraspodijeliti sredstva iz jedne kategorije rashoda, kako je utvrđeno u stavku 2. točkama (a) i (b), u drugu kategoriju, do gornje granice od 10 % iznosa iz stavka 1. Ako preraspodjela dosegne ukupni iznos koji je veći od 10 % iznosa iz stavka 1., Komisija se savjetuje s Odborom za program Copernicus, u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 30. stavka 3.

4. Kamate ostvarene plaćanjem pretfinanciranja subjektima odgovornim za neizravnu provedbu proračuna dodjeljuju se aktivnostima podložnim sporazumu o delegiranju ili ugovoru sklopljenom između Komisije i dotičnog subjekta. U skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, subjekti nadležni za neizravnu provedbu proračuna otvaraju račune kako bi se financijska sredstva i odgovarajuće kamate mogle raspodijeliti.

5. Europski parlament i Vijeće odobravaju godišnja odobrena sredstva u granicama višegodišnjeg financijskog okvira. Za aktivnosti čije je vremensko trajanje duže od jedne financijske godine proračunske obveze mogu biti podijeljene na nekoliko godina kroz godišnje obročne uplate.

6. Financijska dodjela za Copernicus također može pokrivati troškove u vezi s aktivnostima pripreme, praćenja, kontrole, revizije i ocjene koje su izravno potrebne za upravljanje programom Copernicus i postizanje njegovih ciljeva, uključujući studije, sastanke, informativne i komunikacijske aktivnosti, kao i troškove u vezi s IT mrežama koje se usredotočuju na obradu informacija i razmjenu podataka.

7. Komisija može povjeriti provedbu programa Copernicus subjektima iz članka 58. stavka 1. točke (c) Financijske uredbe. Ako se proračun programa Copernicus provodi neizravnim upravljanjem na temelju članka 10. stavka 3. ili članka 11. stavka 1., pravila o nabavi tijela kojima su povjerene zadaće provedbe proračuna primjenjuju se u mjeri u kojoj je to dopušteno u skladu s člankom 60. Financijske uredbe. Potrebna posebna usklađenja s ovim pravilima, kao i aranžmani za produljenje postojećih ugovora, definiraju se u odgovarajućim sporazumima o delegiranju.

POGLAVLJE II.

UPRAVLJANJE PROGRAMOM COPERNICUS

Članak 9.

Uloga Komisije

1. Komisija preuzima cjelokupnu odgovornost za program Copernicus i za koordinaciju njegovih različitih komponenti. Komisija upravlja financijskim sredstvima dodijeljenim na temelju ove Uredbe te nadgleda provedbu programa Copernicus, uključujući određivanje prioriteta, sudjelovanje korisnika, troškove, rokove, uspješnost i nabavu.
2. Komisija u ime Unije i u području svoje nadležnosti upravlja odnosima s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, osiguravajući koordinaciju programa Copernicus s aktivnostima na nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini Unije.
3. Komisija omogućuje koordinirane doprinose država članica usmjerene na operativne isporuke usluga i dugoročnu dostupnost potrebnih podataka praćenja.
4. Komisija podržava odgovarajući razvoj usluga programa Copernicus te osigurava komplementarnost, usklađenost i povezanost programa Copernicus i drugih relevantnih politika, instrumenata, programa i djelovanja Unije kako bi se osiguralo da te politike, instrumenti, programi i djelovanja ostvaruju korist od usluga programa Copernicus.
5. Komisija potiče dugoročno, stabilno ulagačko okruženje i konzultira se s dionicima prilikom donošenja odluka o mijenjanju proizvoda usluga podataka i informacija programa Copernicus obuhvaćenih ovom Uredbom.
6. Komisija je dužna osigurati da svi subjekti kojima su povjerene zadaće provedbe pružaju njihove usluge svim državama članicama.
7. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 31. o uspostavi zahtjeva za podatke za razvoj uslužne komponente programa Copernicus iz članka 5. stavka 1.
8. Komisija donosi provedbene akte, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 4., u vezi s:
  - (a) tehničkim specifikacijama za uslužnu komponentu programa Copernicus iz članka 5. stavka 1. u vezi s njezinom provedbom;
  - (b) tehničkim specifikacijama svemirske komponente programa Copernicus iz članka 6. u vezi s njezinom provedbom i razvojem na temelju zahtjeva korisnika.
9. Komisija državama članicama i Europskom parlamentu pravovremeno pruža sve relevantne informacije u vezi s programom Copernicus, osobito u pogledu upravljanja rizikom, ukupnog troška, godišnjih operativnih troškova svakog značajnog elementa infrastrukture programa Copernicus, rokova, uspješnosti, nabave i procjene upravljanja pravima intelektualnog vlasništva.

Članak 10.

Uloga Europske svemirske agencije

1. Komisija sklapa sporazum o delegiranju s ESA-om te joj povjerava sljedeće zadaće:
  - (a) osiguravanje tehničke koordinacije svemirske komponente programa Copernicus;
  - (b) definiranje cjelokupne systemske arhitekture za svemirsku komponentu programa Copernicus i njezin razvoj na temelju zahtjeva korisnika koje koordinira Komisija;
  - (c) upravljanje dodijeljenim sredstvima;
  - (d) osiguravanje postupaka nadzora i kontrole.
  - (e) razvoj novih namjenskih misija;
  - (f) osiguravanje namjenskih misija koje se ponavljaju;
  - (g) upravljanje namjenskim misijama, osim onih kojima upravlja EUMETSAT u skladu sa stavkom 2. ovog članka;
  - (h) koordiniranje shemom za pristup podacima dodatnih misija za potrebe usluga programa Copernicus;
  - (i) pribavljanje prava pristupa i vođenje pregovora o uvjetima korištenja komercijalnih satelitskih podataka za potrebe usluga programa Copernicus iz članka 5. stavka 1.

2. Komisija sklapa sporazum o delegiranju s EUMETSAT-om te mu povjerava odgovornost za upravljanje namjenskim misijama i pružanje pristupa podacima dodatnih misija, na temelju njegova mandata i stručnosti.
3. Sporazumi o delegiranju s ESA-om i EUMETSAT-om sklapaju se na temelju odluke o delegiranju koju donosi Komisija u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) Financijske uredbe.
4. U skladu s člankom 60. Financijske uredbe, ESA i EUMETSAT postupaju, kada je primjereno, u svojstvu javnih naručitelja i imaju ovlast za donošenje odluka o provedbi i koordinaciji zadaća u vezi s nabavom koje su im delegirane.
5. U sporazumima o delegiranju utvrđuju se, ako je to potrebno za delegirane zadaće i provedbu proračuna, opći uvjeti za upravljanje financijskim sredstvima povjerenima ESA-i i EUMETSAT-u te se u njima prema potrebi uzima u obzir ESA-in dugoročni scenarij (LTS). Posebice se u tim sporazumima utvrđuju aktivnosti koje je potrebno provesti s obzirom na razvoj, nabavu i funkcioniranje svemirske komponente programa Copernicus, relevantno financiranje, postupke upravljanja te mjere praćenja i kontrole, mjere primjenjive u slučaju nepravilne provedbe ugovora u pogledu troškova, rokova, uspješnosti i nabave, kao i pravila u vezi s vlasništvom sve materijalne i nematerijalne imovine.
6. Mjerama praćenja i kontrole osobito je predviđen sustav privremenog predviđanja troškova u svrhu pružanja sustavnih informacija Komisiji o troškovima i rokovima te, u slučaju razlike između planiranih proračuna, uspješnosti i rokova, u svrhu poduzimanja korektivnih mjera kako bi se osigurala provedba aktivnosti u okviru dodijeljenih proračuna.
7. O odluci o delegiranju iz ovog članka stavka 3. obvezno je savjetovati se s Odborom za program Copernicus, u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 30. stavka 3. Odbor za program Copernicus mora biti obaviješten unaprijed o sporazumima o delegiranju koje Unija, koju predstavlja Komisija, treba sklopiti s ESA-om i EUMETSAT-om.
8. Komisija obavješćuje Odbor za program Copernicus o rezultatima ocjene javnih natječaja i ugovora koje ESA i EUMETSAT trebaju sklopiti sa subjektima iz privatnog sektora, uključujući o informacijama u vezi s podugovaranjem.

Članak 11.

Operateri usluga

1. Komisija može povjeriti zadaće provedbe uslužne komponente, putem sporazuma o delegiranju ili ugovornih aranžmana, ako je to propisno opravdano zbog posebne prirode djelovanja i postojećeg posebnog stručnog znanja, mandata, funkcioniranja i kapaciteta upravljanja, između ostalog sljedećim subjektima:
  - (a) Europskoj agenciji za okoliš (EEA);
  - (b) Europskoj agenciji za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (FRONTEX);
  - (c) Europskoj agenciji za pomorsku sigurnost (EMSA);
  - (d) Satelitskom centru Europske unije (SATCEN);
  - (e) Europskom centru za srednjoročne vremenske prognoze (ECMWF);
  - (f) drugim relevantnim europskim agencijama, grupacijama ili konzorcijima nacionalnih tijela.

Sporazumi o delegiranju s operaterima usluga sklapaju se na temelju odluke o delegiranju koju donosi Komisija u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) Financijske uredbe.

2. Izborom subjekata iz stavka 1. uzima se u obzir isplativost delegiranja tih zadaća i učinak na strukturu uprave tih subjekata i na njihove financijske i ljudske resurse.
3. O odluci o delegiranju iz ovog članka stavka 1. obvezno je savjetovati se s Odborom za program Copernicus u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 30. stavka 3. Odbor za program Copernicus mora biti obaviješten unaprijed o sporazumima o delegiranju koje Unija, koju predstavlja Komisija, treba sklopiti s operaterima usluga.

Članak 12.**Program rada Komisije**

1. Komisija provedbenim aktom donosi godišnji program rada za program Copernicus u skladu s člankom 84. Financijske uredbe.
2. Godišnji program rada uključuje plan provedbe koji detaljno navodi aktivnosti koje se odnose na komponente programa Copernicus iz članka 5., 6. i 7. te mora biti dalekovidan i uzimati u obzir sve veće potrebe korisnika i tehnološki razvoj.
3. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 4. ove Uredbe.

Članak 13.**Suradnja s državama članicama**

1. Komisija surađuje s državama članicama kako bi poboljšala razmjenu podataka i informacija između njih te potaknula razvoj distribucije podataka na regionalnoj i lokalnoj razini. Cilj je Komisije osigurati da su potrebni podaci i informacije dostupne programu Copernicus. Dodatne misije, usluge i *in situ* infrastrukture država članica smatraju se ključnim doprinosima programu Copernicus.
2. Komisija putem provedbenih akata može donijeti mjere za promicanje korištenja podataka i informacija iz programa Copernicus od strane država članica te za potporu njihovom pristupu tehnologiji i razvoju u promatranju Zemlje. Takve mjere ne narušavaju slobodno tržišno natjecanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 4.

POGLAVLJE III.

JAVNA NABAVA

ODJELJAK I.

Opće odredbe koje se primjenjuju na javnu nabavu**Članak 14.****Opća načela**

Ne dovodeći u pitanje članak 8. stavak 7. i mjere potrebne kako bi se zaštitili ključni interesi sigurnosti Unije ili javna sigurnost ili kako bi se postigla usklađenost sa zahtjevima Unije u pogledu kontrole izvoza, na program Copernicus se primjenjuju Financijska uredba te osobito načela otvorenog pristupa i poštenog tržišnog natjecanja diljem industrijskog dobavljačkog lanca, natječaji na temelju transparentnih i pravovremenih informacija, jasno priopćavanje primjenjivih pravila nabave, kriterija odabira i dodjele te drugih relevantnih informacija omogućujući svim potencijalnim ponuđačima jednaka pravila igre.

Članak 15.**Posebni ciljevi**

Tijekom postupka nabave javni naručitelji u svojim pozivima za podnošenje ponuda moraju biti usmjereni na postizanje sljedećih ciljeva:

- (a) promicanje što šireg i otvorenijeg sudjelovanja svih gospodarskih subjekata diljem Unije, posebno novih sudionika i MSP-ova, uključujući poticanje ponuditelja na podugovaranje;
- (b) izbjegavanje moguće zlouporabe vladajućeg položaja i oslanjanja na jednog dobavljača;
- (c) iskorištavanje prednosti prethodnih ulaganja u javni sektor te uzimanje u obzir iskustava te industrijskog znanja i vještina, osiguravajući pritom sukladnost s pravilima konkurentnog natjecanja;
- (d) osiguravanje nabave iz više izvora kad god je to moguće kako bi se zajamčila bolja sveobuhvatna kontrola programa Copernicus, njegovih troškova i rokova;
- (e) uzimanje u obzir, kad god je to moguće, ukupnog troška tijekom korisnog životnog ciklusa proizvoda, usluge ili radova za koje je raspisan poziv za podnošenje ponuda.

ODJELJAK II.

Posebne odredbe koje se primjenjuju na javnu nabavu

Članak 16.

Uspostava uvjeta za pravedno tržišno natjecanje

Javni naručitelj poduzima prikladne mjere kako bi osigurao uvjete za pravedno tržišno natjecanje ako prethodni angažman gospodarskog subjekta u aktivnostima povezanim s predmetom poziva za podnošenje ponuda:

- (a) tom gospodarskom subjektu može osigurati značajne prednosti u pogledu privilegiranih informacija te stoga dovesti u pitanje poštovanje pravila o jednakom postupanju; ili
- (b) može utjecati na normalne uvjete tržišnog natjecanja ili nepristranost i objektivnost dodjele ili izvršavanja ugovora.

Te mjere ne smiju narušiti tržišno natjecanje, ili ugroziti jednako postupanje ili povjerljivost prikupljenih podataka o poduzećima, njihovim poslovnim odnosima i strukturi troškova. U tom kontekstu tim mjerama uzima se u obzir priroda i pojedinosti dotičnog ugovora.

Članak 17.

Sigurnost informacija

Ako ugovori obuhvaćaju, sadrže ili ako se njima zahtijevaju klasificirane informacije, javni naručitelj dužan je u natječajnoj dokumentaciji odrediti mjere i zahtjeve potrebne kako bi se zajamčila sigurnost takvih informacija na odgovarajućoj razini.

Članak 18.

Pouzdanost dobave

Javni naručitelj određuje u natječajnoj dokumentaciji svoje zahtjeve u vezi s pouzdanošću dobave i pružanjem usluga u okviru izvršavanja ugovora.

Članak 19.

Ugovor s uvjetnim dijelovima

1. Javni naručitelj može dodijeliti ugovor u obliku ugovora s uvjetnim dijelovima.
2. Ugovor s uvjetnim dijelovima uključuje fiksni dio popraćen proračunskim obvezama, što rezultira čvrstom obvezom pružanja radova, robe ili usluga ugovorenih za taj dio te jedan ili više dijelova koji su uvjetovani proračunom i izvršavanjem. Dokumentacija ponude odnosi se na posebne značajke ugovora s uvjetnim dijelovima. Ta se obilježja posebice odnose na predmet ugovora, cijenu ili dogovore o utvrđivanju cijene i dogovore u vezi s isporukom radova, robe i pružanjem usluga u svakom dijelu.
3. Obveze iz fiksnog dijela dio su jedinstvene cjeline; isto vrijedi za obveze iz svakog uvjetnog dijela, uzimajući u obzir obveze u okviru prethodnih dijelova.
4. Izvršavanje svakog uvjetnog dijela podložno je odluci javnog naručitelja o kojoj je ugovaratelj obaviješten u skladu s ugovorom. Kada je uvjetni dio potvrđen uz zakašnjenje ili kada nije potvrđen, ugovaratelj može primiti naknadu za premještaj ili za neizvođenje ako je tako određeno u ugovoru i uvjetima ugovora.
5. Ako u vezi s određenim dijelom javni naručitelj smatra da radovi, roba ili usluge ugovoreni za taj dio nisu ispunjeni, on može zahtijevati odštetu i raskinuti ugovor ako je tako predviđeno u ugovoru i uvjetima ugovora.

Članak 20.

Ugovori s povratom troškova

1. Javni naručitelj može se odlučiti za ugovor s potpunim ili djelomičnim povratom troškova do određene najviše cijene, na temelju uvjeta utvrđenih u stavku 2.

Iznos koji se treba platiti za takve ugovore sastoji se od povrata svih izravnih troškova ugovaratelja prilikom izvršavanja ugovora, poput troškova radne snage, materijala, potrošne robe, i korištenja opreme i infrastruktura potrebnih za izvršavanje ugovora. Ti se troškovi uvećavaju za fiksni honorar koji pokriva neizravne troškove i dobit ili svotu koja pokriva neizravne troškove i poticajne naknade pod uvjetom ostvarivanja ciljeva u zadanom roku.

2. Javni naručitelj može se odlučiti za ugovor s potpunim ili djelomičnim povratom troškova ako je objektivno nemoguće odrediti točnu fiksnu cijenu te ako se može dokazati da bi takva fiksna cijena bila pretjerano visoka zbog nesigurnosti u vezi s izvršavanjem ugovora jer:

- (a) se ugovor sastoji od vrlo složenih obilježja ili obilježja za koja je potrebno korištenje nove tehnologije te stoga uključuje znatan broj tehničkih rizika; ili
- (b) se s aktivnostima podložnim ugovoru mora iz operativnih razloga započeti odmah iako još nije moguće u potpunosti odrediti pouzdanu fiksnu cijenu zbog značajnih rizika ili zato što izvršavanje ugovora ovisi o izvršavanju drugih ugovora.

3. Najviša cijena u slučaju ugovora s potpunim ili djelomičnim povratom troškova jest najviša cijena koja se može isplatiti. Ta cijena može se premašiti samo u opravdanim iznimnim okolnostima uz prethodno odobrenje javnog naručitelja.

4. Natječajna dokumentacija postupka nabave za ugovor s potpunim ili djelomičnim povratom troškova mora sadržavati:

- (a) vrstu ugovora, odnosno podatke o tome radi li se o ugovoru s potpunim ili djelomičnim povratom troškova do određene najviše cijene;
- (b) u slučaju ugovora s djelomičnim povratom troškova, elemente ugovora koji su podložni povratu troškova;
- (c) ukupnu najvišu cijenu;
- (d) kriterije dodjele koji moraju omogućiti evaluaciju vjerodostojnosti procijenjenog ukupnog proračuna, mehanizama za utvrđivanje tih troškova i dobiti navedenih u ponudi koju treba procijeniti;
- (e) mehanizme uvećavanja iz stavka 1. koje treba primijeniti na izravne troškove;
- (f) pravila i postupke kojima se utvrđuje prihvatljivost troškova koje je ponuditelj predvidio za izvršavanje ugovora, u skladu s načelima određenim u stavku 5.;
- (g) računovodstvena pravila koja su obvezujuća za ponuditelje;
- (h) u slučaju ugovora s djelomičnim povratom troškova koji treba pretvoriti u ugovor s fiksnom ugovorenom cijenom, parametre takve pretvorbe.

5. Troškovi koje je ugovaratelj prijavio tijekom izvršavanja ugovora s djelomičnim ili potpunim povratom troškova prihvatljivi su samo u sljedećim slučajevima:

- (a) ako su zaista nastali tijekom trajanja ugovora, uz iznimku troškova za opremu, infrastrukturu i nematerijalnu dugotrajnu imovinu potrebnih za izvršavanje ugovora za koje se može dobiti naknada za njihovu ukupnu kupovnu vrijednost;
- (b) ako su navedeni u procijenjenom ukupnom proračunu koji može biti revidiran izmjenom inicijalnog ugovora;
- (c) ako su nužni za izvršavanje ugovora;
- (d) ako proizlaze iz i pripisuju se izvršavanju ugovora;
- (e) ako ih se može raspoznati, provjeriti, ako su zabilježeni u računovodstvenoj dokumentaciji ugovaratelja i utvrđeni u skladu sa računovodstvenim normama navedenim u specifikacijama i u ugovoru;
- (f) ako su usklađeni sa zahtjevima mjerodavnog poreznog i socijalnog prava;
- (g) ako ne odstupaju od uvjeta ugovora;
- (h) ako su razumni, opravdani te usklađeni sa zahtjevima dobrog financijskog upravljanja, posebno s obzirom na ekonomičnost i učinkovitost.

Ugovaratelj je odgovoran za vlastito troškovno računovodstvo i za dobro vođenje računovodstvenih evidencija ili bilo kojeg drugog dokumenta nužnog kako bi se dokazali nastali troškovi čiji se povrat traži i njihova usklađenost s načelima određenim u ovom članku. Troškovi koje ugovaratelj ne može dokazati smatraju se neprihvatljivima te se njihov povrat odbija.

6. Javni naručitelj odgovoran je za sljedeće zadaće u svrhu osiguravanja pravilnog izvršavanja ugovora s povratom troškova:
- (a) određivanje najrealističnije moguće najviše cijene, uz istodobno osiguravanje potrebne fleksibilnosti kako bi se u obzir uzele tehničke poteškoće;
  - (b) pretvaranje ugovora s djelomičnim povratom troškova u ugovor s fiksnom ugovorenom cijenom čim postane moguće utvrditi takvu fiksnu cijenu tijekom izvršavanja ugovora. Zbog toga on utvrđuje parametre pretvorbe kako bi ugovor koji je zaključen na temelju povrata troškova pretvorio u ugovor s fiksnom ugovorenom cijenom;
  - (c) provođenje mjera praćenja i inspekcije koje osobito služe kao sustav predviđanja procijenjenih troškova;
  - (d) određivanje prikladnih načela, alata i postupaka za provedbu ugovora, posebno za raspoznavanje i provjeru prihvatljivosti troškova koje su ugovaratelj ili njegovi podugovaratelji prijavili tijekom izvršavanja ugovora te za izmjene ugovora;
  - (e) provjeravanje pridržavaju li se ugovaratelj i njegovi podugovaratelji računovodstvenih normi određenih u ugovoru te poštuju li obvezu predočavanja svoje računovodstvene dokumentacije koja bi trebala predstavljati stvaran i pravedan pregled računa;
  - (f) prilikom izvršavanja ugovora neprestano osiguravanje učinkovitosti načela, alata i postupaka iz točke (d).

Članak 21.

Izmjene

Javni naručitelj i izvođači radova mogu izmijeniti ugovor uvođenjem izmjena i dopuna uz ispunjenje svih sljedećih uvjeta:

- (a) ako to ne mijenja predmet ugovora;
- (b) ako to ne utječe na ekonomsku ravnotežu ugovora;
- (c) ako time nisu uvedeni uvjeti koji bi, da su bili prvotno navedeni u ugovornoj dokumentaciji, omogućili prijavu drugim ponuditeljima, a ne onima izvorno prijavljenima, ili koji bi omogućili odabir druge ponude, a ne one izvorno odabrane.

Članak 22.

Podugovaranje

1. Javni naručitelj od ponuditelja zahtijeva da dio ugovora ponudi podugovarateljima kroz konkurentno nadmetanje na primjerenim razinama podugovaranja s poduzećima koja nisu dio iste skupine u kojoj je ponuditelj, posebno novim sudionicima te malim i srednjim poduzećima.

2. Javni naručitelj nalaže da traženi udio ugovora bude ponuđen na podugovaranje u obliku raspona od najmanjeg do najvećeg postotka. Pri određivanju tih postotaka javni naručitelj vodi računa o tome da ti postoci budu razmjerni ciljevima i vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir prirodu sektora dotične aktivnosti te posebno konkurentne uvjete i uočen industrijski potencijal.

3. Ako ponuditelj u svojoj ponudi naznači da ne namjerava niti jedan udio ugovora ponuditi podugovarateljima ili da namjerava ponuditi udio manji od minimuma raspona navedenog u stavku 2., tada to mora obrazložiti javnom naručitelju. Javni naručitelj te informacije dostavlja Komisiji.

4. Javni naručitelj može odbiti podugovaratelje koje je kandidat izabrao tijekom faze postupka dodjele glavnog ugovora ili koje je izabrao ponuditelj izabran za izvršavanje ugovora. Odluku o odbijanju, koja može biti utemeljena samo na kriterijima za odabir ponuditelja za glavni ugovor, obrazlaže pismeno.

POGLAVLJE IV.

POLITIKA PODATAKA I SIGURNOSNA POLITIKA

Članak 23.

Politika podataka i informacija programa Copernicus

1. Politika podataka i informacija programa Copernicus za aktivnosti financirane u okviru programa Copernicus podupire ciljeve iz članka 4. i ciljeve u nastavku:
  - (a) promicanje uporabe i razmjene informacija i podataka programa Copernicus;
  - (b) jačanje europskih tržišta za promatranje Zemlje, posebno u nizvodnom (*downstream*) sektoru, s ciljem omogućavanja rasta i stvaranja radnih mjesta;
  - (c) doprinos održivosti i kontinuitetu osiguravanja podataka i informacija programa Copernicus;
  - (d) podrška europskim istraživačkim, tehnološkim i inovacijskim zajednicama.
2. Pristup podacima iz namjenskih misija i informacijama prikupljenim u sklopu programa Copernicus bit će moguć pomoću platformi za širenje podataka programa Copernicus, u prethodno definiranim tehničkim uvjetima, te potpun, otvoren i besplatan, uz sljedeća ograničenja:
  - (a) uvjeti licenciranja za podatke i informacije trećih strana;
  - (b) format, karakteristike i načini širenja;
  - (c) sigurnosni interesi i vanjski odnosi Unije i njezinih država članica;
  - (d) zbog sigurnosnih i tehničkih razloga, rizik od ometanja sustava koji proizvodi podatke i informacije programa Copernicus;
  - (e) osiguravanje pouzdanog pristupa podacima i informacijama programa Copernicus za europske korisnike.

Članak 24.

Uvjeti i ograničenja za pristup i uporabu podataka i informacija programa Copernicus

1. Komisija, uvažavajući politike podataka i informacija trećih strana i ne dovodeći u pitanje pravila i postupke primjenjive na svemirsku infrastrukturu i *in situ* infrastrukturu pod nacionalnom kontrolom ili pod kontrolom međunarodnih organizacija, može donijeti delegirane akte u skladu s člankom 31. s obzirom na:
  - (a) uvjete i postupke pristupa, registracije i korištenja podataka i informacija programa Copernicus, uključujući načine njihovog širenja;
  - (b) specifične tehničke kriterije potrebne za sprečavanje ometanja podataka i informacija programa Copernicus, uključujući prioritet pristupa;
  - (c) kriterije i postupke zabrane pribavljanja ili širenja podataka i informacija programa Copernicus zbog suprotstavljenih prava.
2. Komisija, uvažavajući politike podataka i informacija trećih strana i ne dovodeći u pitanje pravila i postupke primjenjive na svemirsku infrastrukturu i *in situ* infrastrukturu pod nacionalnom kontrolom ili pod kontrolom međunarodnih organizacija, može donijeti mjere u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 4. vezano uz:
  - (a) tehničke specifikacije za prijenos i korištenje podataka namjenskih misija prenesenih u prijemne postaje ili putem namjenskih širokopojasnih veza koje nisu dio programa Copernicus;
  - (b) tehničke specifikacije za arhiviranje podataka i informacija programa Copernicus.
3. Komisija utvrđuje relevantne uvjete i postupke licenciranja za podatke namjenskih misija i informacije programa Copernicus te prijenos satelitskih podataka u prijemne postaje ili putem namjenskih širokopojasnih veza postajama koje nisu dio programa Copernicus u skladu s ovom Uredbom i primjenjivim pravima treće strane.

Članak 25.

Zaštita sigurnosnih interesa

1. Komisija ocjenjuje okvir sigurnosti programa Copernicus uzimajući u obzir ciljeve iz članka 4. U tu svrhu Komisija procjenjuje potrebne sigurnosne mjere koje se osmišljavaju kako bi se izbjegle bilo kakve opasnosti ili prijetnje interesima ili sigurnosti Unije ili njezinih država članica, posebno kako bi se osigurala sukladnost s načelima određenim u Odluci 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom i Odluci 2013/488/EU.
2. Komisija na temelju evaluacije iz stavka 1. putem provedbenih akata utvrđuje potrebne tehničke specifikacije u vezi sa sigurnosti programa Copernicus. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 30. stavka 4.
3. Kako bi odredila tehničke specifikacije o okviru sigurnosti iz stavka 2., Komisiji mogu pomoći neovisni stručnjaci iz zemalja članica.
4. Neovisno o stavku 2., Vijeće donosi mjere koje će se poduzeti u slučajevima kada bi podaci ili informacije iz programa Copernicus mogli utjecati na sigurnost Unije ili njezinih država članica.
5. Ako se unutar programa Copernicus generiraju klasificirani podaci EU-a ili se njima rukuje, svi sudionici dužni su osigurati razinu zaštite jednakovrijednu onoj iz propisa određenih u Prilogu Odluci 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom i u prilogima Odluci 2013/488/EU.

POGLAVLJE V.

RAZNO

Članak 26.

Međunarodna suradnja

1. U programu Copernicus mogu sudjelovati sljedeće zemlje ili međunarodne organizacije na temelju odgovarajućih sporazuma:
  - (a) zemlje Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su ugovorne stranke Sporazuma o EGP-u u skladu s uvjetima određenima Sporazumom o EGP-u;
  - (b) zemlje kandidatkinje, kao i potencijalni kandidati za koje se u skladu s pripadajućim okvirnim sporazumima ili protokolom sporazuma o pridruživanju utvrđuju opća načela i uvjeti za sudjelovanje takvih zemalja u programima Unije;
  - (c) Švicarska Konfederacija, ostale treće zemlje koje nisu navedene u točkama (a) i (b) i međunarodne organizacije, u skladu sa sporazumima koje je zaključila Unija sa tim trećim zemljama i međunarodnim organizacijama u skladu s člankom 218. UFEU-a, u kojima se određuju uvjeti i detaljna pravila za njihovu uključenost.
2. Zemlje ili međunarodne organizacije iz stavka 1. programu Copernicus mogu pružiti financijsku potporu ili doprinose u naravi. Ta financijska potpora i ti doprinosi vanjski su prihod dodijeljen u skladu s člankom 21. stavkom 2. Financijske uredbe i prihvatljivi su prema uvjetima i odredbama sporazuma koji je zaključen s odnosnom trećom zemljom ili međunarodnom organizacijom.
3. Program Copernicus može se baviti i međunarodnom koordinacijom sustava za promatranje i s time povezanom razmjenom podataka kako bi ojačao svoju globalnu dimenziju i komplementarnost uzimajući u obzir postojeće međunarodne sporazume i postupke koordinacije.

Članak 27.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima prikladne mjere kako bi osigurala da se štite financijski interesi Unije, kada se provode radnje koje se financiraju u okviru programa Copernicus, primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i bilo koje druge nezakonite aktivnosti učinkovitim provjerama i, ako su otkrivene nepravilnosti, naplatom iznosa koji je pogrešno plaćen i, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim, odvraćajućim i administrativnim financijskim kaznama.
2. Komisija ili njezini predstavnici te Revizorski sud imaju ovlasti za reviziju, na temelju dokumenata i na licu mjesta, svih korisnika bespovratnih sredstava, ugovaratelja i podugovaratelja koji su primili bespovratna sredstva Unije u okviru programa Copernicus.

3. Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provesti istrage, uključujući provjere na terenu i inspekcije, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽²⁾ radi utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske interese Unije u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji se financira u okviru programa Copernicus.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o bespovratnim sredstvima te odluke o bespovratnim sredstvima koji proizlaze iz provedbe programa Copernicus sadrže odredbe koje izričito ovlašćuju Komisiju, Revizorski sud i OLAF za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s odgovarajućim nadležnostima.

Članak 28.

Vlasništvo

1. Unija je vlasnik ukupne materijalne i nematerijalne imovine stvorene ili razvijene u sklopu programa Copernicus. U tu svrhu, sporazumi se zaključuju s trećim stranama, prema potrebi, s obzirom na postojeća vlasnička prava.
2. Odredbe i uvjeti vezani uz prijenos vlasništva Uniji određeni su sporazumima navedenima u stavku 1.
3. Komisija u odgovarajućem okviru osigurava optimalno korištenje imovine navedene u ovom članku; posebno što je djelotvornije moguće upravlja pravima intelektualnog vlasništva vezanim uz Copernicus, uzimajući u obzir potrebu zaštite i davanja vrijednosti pravima intelektualnog vlasništva Unije, interese svih dionika i potrebu skladnog razvoja tržišta i novih tehnologija te kontinuitet usluga. U tu svrhu osigurava da ugovori sklopljeni u okviru programa Copernicus uključuju mogućnost da se prava intelektualnog vlasništva koja proizlaze iz rada koji se obavlja u okviru programa Copernicus prenesu ili se za njih izdaje licenca.

Članak 29.

Pomoć Komisiji

Komisiji mogu pomagati nezavisni stručnjaci iz različitih područja koja su povezana s područjem primjene programa Copernicus, koji predstavljaju širok spektar dionika, uključujući predstavnike korisnika programa Copernicus i nacionalne svemirske agencije, kako bi se osigurala potrebna tehnička i znanstvena stručnost, kao i interdisciplinarnе i međusektorske perspektive, uzimajući u obzir relevantne postojeće inicijative na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Članak 30.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor (Odbor za program Copernicus). Taj odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. Odbor za program Copernicus sastaje se u posebnim konfiguracijama posebno s obzirom na sigurnosne aspekte („Sigurnosni odbor”).
2. Odbor za program Copernicus može uspostaviti „Forum korisnika” kao radnu skupinu koja bi savjetovala Odbor za program Copernicus o aspektima zahtjeva korisnika, u skladu s njegovim poslovnikom.
3. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
5. Predstavnici tijela kojima su povjereni zadaci iz programa Copernicus bit će prema potrebi uključeni u rad Odbora za program Copernicus kao promatrači pod uvjetima koji su navedeni u njegovom poslovniku.
6. Sporazumima koje je Unija sklopila u skladu s člankom 26. predstavnicima trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama može prema potrebi biti omogućeno sudjelovanje u radu Odbora za program Copernicus prema uvjetima utvrđenima u njegovom poslovniku.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje vodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

7. Odbor za program Copernicus sastaje se redovito, po mogućnosti na tromjesečnoj osnovi. Komisija na svakom sastanku daje izvješće o napretku programa Copernicus. Ta izvješća daju opći pregled stanja i razvoja programa Copernicus, posebno u pogledu upravljanja rizikom, troškova, rasporeda, izvođenja, nabave i relevantnih savjeta koji su pruženi Komisiji.

Članak 31.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uvjetima utvrđenim u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9. stavka 7. i članka 24. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje trajanja programa Copernicus.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 9. stavka 7. i članka 24. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. On proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 9. stavkom 7. i člankom 24. stavkom 1. stupaju na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 32.

Ocjena

1. Do 31. prosinca 2017., nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, Komisija utvrđuje izvješće o ocjeni ostvarenja ciljeva svih zadaća financiranih iz programa Copernicus na razini njihovih rezultata i učinaka, europske dodane vrijednosti i na temelju učinkovitosti korištenja resursa. Ocjena je usmjerena na kontinuiranu relevantnost svih ciljeva, kao i na doprinos mjera ciljevima opisanim u članku 4., uspješnost organizacijske strukture i opseg uvedenih usluga. Ocjena uključuje procjenu mogućeg sudjelovanja relevantnih europskih agencija (uključujući GSA) te je prema potrebi popraćena relevantnim zakonodavnim prijedlozima.

Njome se posebno procjenjuju učinci politike podataka i informacija programa Copernicus na dionike, daljnje korisnike, utjecaj na poduzeća kao i na nacionalna i privatna ulaganja u infrastrukturu za promatranje Zemlje.

2. Komisija provodi evaluaciju iz stavka 1., u bliskoj suradnji s operaterima i korisnicima programa Copernicus te ispituje učinkovitost i djelotvornost programa Copernicus, i njegov doprinos ciljevima iz članka 4. Komisija dostavlja rezultate ovih ocjena Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija i, prema potrebi, predlaže primjerene mjere.

3. Komisiji po potrebi mogu pomoći nezavisni subjekti koji izvršavaju ocjenu metoda provedbe projekata, kao i utjecaj njihove provedbe, kako bi se procijenilo jesu li ciljevi ostvareni, uključujući i one u vezi sa zaštitom okoliša.

4. Komisija može zatražiti od države članice da dostavi posebnu ocjenu aktivnosti i povezanih projekata koji su financirani na temelju ove Uredbe ili joj, prema potrebi, može pružiti informacije i potrebnu pomoć za provedbu ocjene takvih projekata.

Članak 33.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 911/2010 stavlja se izvan snage.
2. Sve mjere donesene na temelju Uredbe (EU) br. 911/2010 ostaju na snazi.
3. Upućivanja na Uredbu (EU) br. 911/2010 stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu.

Članak 34.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od : 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. travnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS

_____

PRILOG

Korelacijska tablica iz članka 33.

Uredba (EU) br. 911/2010	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članci 2., 5., 6. i 7.
Članak 3.	–
Članak 4.	Članci 4., 9., 10., 11., 13. i 26.
Članak 5.	Članci 5., 9., 11. i 13.
Članak 6.	Članci od 14. do 22.
Članak 7.	Članci 9. i 26.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9.	Članci 23., 24. i 25.
Članak 10.	Članci 24. i 31.
Članak 11.	Članak 31.
Članak 12.	Članak 31.
Članak 13.	Članci 23., 24., i 25.
Članak 14.	Članci 4. i 32.
Članak 15.	Članci 9. i 12.
Članak 16.	Članak 30.
Članak 17.	Članak 30.
Članak 18.	Članak 27.
Članak 19.	Članak 34.
Prilog	Članak 4.